

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ПЛЕВЕН

ПРОТОКОЛ №24

от
неприсъствено заседание на Комисия по заетостта
към Областен съвет за развитие

Днес, на 30.10.2020 г., на основание чл. 32, ал. 1 от Закона за администрацията, във връзка с чл. 9 от Закона за насърчаване на заетостта, чл. 6 от Правилник за прилагане на закона за насърчаване на заетостта и чл. 12, ал. 1 от Вътрешните правила за дейността на Комисията по заетост към Областния съвет за развитие на област Плевен, се проведе неприсъствено заседание на Комисията по заетост към Областния съвет за развитие, назначена със Заповед №РД-09-167/10.12.2019 г., на Областен управител на област Плевен.

***Форматът** на заседанието – */неприсъствено заседание/* се налага от обявената извънредна епидемиологична обстановка в страната.

Мотивът за свикване на заседанието е, че в периода от 1-ви септември до 16-ти октомври 2020 г. на територията на област Плевен се проведе проучване на потребностите на работодателите от работна сила по реда на Закона за насърчаване на заетостта. Съгласно нормативните разпоредби, Комисията по заетост към Областен съвет за развитие два пъти в годината следва да набира, обработва и предоставя на Агенцията по заетостта информация от областта за потребностите на работодателите от работна сила.

Съгласно матрицата на дейностите изпратена от Агенцията по заетостта, на заседание на Комисията по заетост трябва да бъде представена и обсъдена обобщената информация от проучването.

Поради пандемията от COVID-19, заседанието на Комисията по заетост се налага да бъде проведена неприсъствено.

Дневен ред:

1. Доклад от проведено проучване в област Плевен на потребностите на работодателите от работна сила по реда на Закона за насърчаване на заетостта / II-ри етап – 2020 г./

Предварително преди насрочената дата на заседанието, до членовете на Комисията по заетост по електронен път е изпратен доклад от проведеното проучване в област Плевен на потребностите на работодателите от работна сила.

В периодът определен за обратна връзка (02.11.2020 г.) до Комисията по заетост няма постъпили коментари или становища по темата.

Д О К Л А Д

от проведено проучване в област Плевен на потребностите на работодателите от работна сила по реда на Закона за насърчаване на заетостта /II -ри етап – 2020 г./

(за периода от 1-ви септември до 16-ти октомври 2020 г.)

В периода от 1-ви септември до 16-ти октомври 2020 г. на територията на област Плевен беше проведен II-ри етап от проучването сред работодателите за потребностите им от работна сила за 2020 г. Проучването се провежда на основание чл. 10, ал. 2 от Закона за насърчаване на заетостта, съгласно който Комисията по заетост към Областния съвет за развитие участва пряко в провеждане на изследването.

В изпълнение на законовите и нормативни регламенти, както и съобразно посочените в писмо Вх.№РР-02-03-7(16)01.09.2020 г. на Изпълнителния директор на Агенцията по заетостта указания, от комисията по заетостта и Областния управител, в качеството им на регионален орган по заетостта са осъществени необходимите организационни и координационни дейности.

I. Осъществени действия по стартиране и провеждане на кампанията:

1. Информирание на членовете на Комисията по заетостта и набиране на предложения за участници в работната група по провеждане на проучване на потребностите на работодателите от работна сила.
2. Изготвена Заповед №РД-12.01/04.02.2020 г. на Областен управител на област Плевен за определяне на работната група по провеждане на проучване на потребностите на работодателите от работна сила.
3. Информирание на работодателите за поканата за участие в провежданото проучване, линк към анкетата и информация за срока, в който може да се попълни.
4. Изготвяне на обобщена информация за резултатите на областно ниво от проведеното проучване сред работодателите.
5. Препращане по електронна поща на обобщената информация и анализа на членовете на Комисията по заетостта, за резултатите от проучването на потребностите от работната сила.
6. Изпратена от председателя на Комисията по заетостта в Дирекция „Регионална служба по заетостта” гр. Ловеч информация за проведеното проучване.

II. Работна група

Обработката и обобщението на анкетите е извършено съгласно утвърдената матрица на дейностите, отговорностите и сроковете за изпълнението им. На областно ниво резултатите са обобщени от работна група определена със Заповед №РД-12.01/04.02.2020 г. на Областен управител, в състав от представители на общо 27 организации и институции, членове на Комисията по заетост, в т.ч. Областна администрация Плевен, ДРСЗ Ловеч, ДБТ Плевен, Долна Митрополия, Никопол, Левски, Червен бряг, 11-те общини на област Плевен, работодателските организации с представителства в Плевен - Българска стопанска камара, Българска търговско-промишлена палата – Плевен, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Съюз за стопанска инициатива и др.

III. Конкретни резултати от проведеното проучване

В процеса на проучването общият брой на реалните анкети за област Плевен са **144**, а нормата на отговоряемост е **150,0%**, *сравнено с I-ри етап от проучването през 2020 г. се наблюдава увеличение на бройката на анкетираните - /тогава са били 92, а нормата на отговоряемост 92,9%/.*

Профил на работодателите:

- ✓ Селско и горско стопанство – **6,9%** (*през 2020 г. I-ви етап проучване са били - 7,3%*);
- ✓ Индустрия – **14,2%** (*през 2020 г. I-ви етап проучване са били - 14,4%*);
- ✓ Строителство – **6,4%** (*през 2020 г. I-ри етап проучване са били - 4,2%*);
- ✓ Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство – **39,2%** (*през 2020 г. I-ви етап проучване са били - 39,8%*);
- ✓ Създаване и разпространение на информация и творчески продукти – **1,4%** (*през 2020 г. I-ви етап проучване са били - 1,8%*);
- ✓ Финансови и застрахователни дейности – **3,4%** (*през 2020 г. I-ви етап проучване са били - 2,5%*);
- ✓ Операции с недвижими имоти – **0,0%** (*през 2020 г. I-ви етап проучване са били - 1,2%*);
- ✓ Професионални дейности и научни изследвания – **2,0%** (*през 2020 г. I-ви етап проучване са били - 5,5%*);
- ✓ Държавно управление, образование, здравеопазване – **22,9%** (*през 2020 г. I-ви етап проучване са били - 18,5%*);
- ✓ Култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и др. – **3,4%** (*през 2020 г. I-ви етап проучване са били – 4,9%*).

Въпрос: Кои от посочените знания и умения считате, че е най-необходимо и важно да притежава персоналът във Вашата фирма/организация?

Административни умения	Да	34,3%
	Не	65,7%
Презентационни умения	Да	24,0%
	Не	76,0%
Умения за работа под напрежение	Да	52,6%
	Не	47,4%
Умения за самоконтрол и дисциплина	Да	66,6%
	Не	33,4%
Знания и умения за въвеждане на нови технологии и/или оборудване и/или нов продукт и/или нова услуга в компанията / организацията.	Да	34,0%
	Не	66,0%
Практически знания и умения за прилагане на нормативната уредба в областта на здравословните и безопасни условия на труд	Да	40,9%
	Не	59,1%
Практически знания и умения за прилагане на нормативната уредба в областта на данъчното, осигурителното и трудовото законодателство	Да	15,6%
	Не	84,4%
Практически знания и умения за организиране и провеждане на обществени поръчки, подготовка на тръжна документация и участие в търгове.	Да	9,4%
	Не	90,6%
Практически знания и умения за планиране, разработване, изпълнение и отчитане на проекти и програми	Да	12,6%
	Не	87,4%
Знания и умения за практическо прилагане на стандарти и системи за управление на качеството	Да	17,2%
	Не	82,8%
Знания и умения за предаване на натрупан опит, въвеждане в работата, текущо оценяване и обратната връзка	Да	21,2%
	Не	78,8%
Знания и умения за работа с клиенти чрез осъществяване на промотиране, продажби, търговски умения, умения за водене на преговори	Да	30,3%
	Не	69,7%
Критично мислене	Да	33,4%
	Не	66,6%
Креативност	Да	48,3%

	Не	51,7%
Сътрудничество	Да	56,8%
	Не	43,2%
Медийна грамотност	Да	22,3%
	Не	77,7%
Гъвкавост и адаптивност	Да	60,3%
	Не	39,7%
Ръководни умения	Да	30,6%
	Не	69,4%
Инициативност	Да	57,6%
	Не	42,4%
Продуктивност	Да	54,0%
	Не	46,0%
Социални умения	Да	70,2%
	Не	29,8%

Най-често са отговорили: социални умения – 70,2% / в I-ви етап от проучването акцентът е бил върху умения за самоконтрол и дисциплина – 80,3%/.

Най-малко отговорили: практически знания и умения за организиране и провеждане на обществени поръчки, подготовка на тръжна документация и участие в търгове – 9,4% от анкетираните. /запазва тенденцията от I-ви етап със същите показатели/

Въпрос: Коя компетентност считате за най-важна за персонала във Вашата фирма/организация?

Коя компетентност считате за най-важна за персонала във Вашата фирма/организация?	Общуване на роден език	22,3%
	Инициативност и предприемачество	23,4%
	Умение за учене	5,3%
	Дигитална компетентност	7,1%
	Обществени и граждански компетентности	3,6%
	Общуване на чужди езици	3,6%
	Математическа компетентност и основни знания в областта на природо техническите науки	2,9%
	Културна осъзнатост и творчество	2,1%
	Нито една от посочените	29,7%

Най-често са отговорили: инициативност и предприемачество – 23,4% от анкетираните.

Най-малко отговорили: културна осъзнатост и творчество – 2,1% от анкетираните.

Въпрос: В следващите 6 месеца ще търсите ли нов персонал?

В следващите 6 месеца ще	Да	12,2%
--------------------------	----	-------

търсите ли нов персонал?	Не	66,6%
	Не, предстои освобождаване на персонал	21,3%

Сравнено с данните от I-ви етап от проучването през 2020 г. – 13,9%, сега отчитаме по-нисък процент на търсене на нов персонал в следващите 6 месеца – **12,2%**.

Въпрос: През следващите 12 месеца очаквате да освободите персонал най-често поради:

През следващите 12 месеца очаквате да освободите персонал най-често поради:	Намаляване на обема на продажби/производство/услуги	16,8%
	Нова вълна на ограничения/забрани за дейността на фирмата	33,5%
	Икономически причини	9,5%
	Финансови причини	6,7%
	Недостатъчни професионални и личностни умения на персонала	13,4%
	Друго	20,1%

Отчита се, че най-честите причини за освобождаването на персонал във фирмите е поради нови ограничения или забрани за дейността им – **33,5%**.

Въпрос: През следващите 12 месеца смятате ли да наемате специалисти с квалификация по някоя/и от следните професии?

ОБЩО	2346
Финансист	301
Машинен оператор	263
Строител	241
Търговски представител	219
Строител – монтажник	219
Заварчик	110
Монтьор по автоматизация	95
Охранител	95
Работник в растениевъдството	73
Работник в дървообработването	73
Работник в хранително - вкусовата промишленост	73
Лаборант	73
Хлебар – сладкар	73
Оператор на компютър	73

Електротехник	60
Електромонтьор	60
Офис – мениджър	60
Строителен техник	60
Агроеколог	60
Шивач	22
Работник в производство на облекло	22
Оперативен счетоводител	11
Деловодител	11

Общо за област Плевен е заявено, че в следващите 12 месеца ще бъдат наети – **2 346** души. /през I-ви етап те са били 4 035 души/

- ✓ Най-голям е броят на заявените: финансисти – 301; машинен оператор – 263 души; строител – 241 души.
- ✓ Най-малък е броят на заявените: деловодител – 11 души; оперативен счетоводител – 11 души; работник в производство на облекло – 22 души.

Сравнено с данните получени от I-ви етап от проучването за 2020 г. се наблюдава намаляване на общия брой на лицата които се предвиждат да бъдат назначени на работа през следващите 12 месеца – **2 346 души** /сравнено с предишното проучване - 4 035 души/.

Въпрос: През следващите 12 месеца предвиждате ли да наемате специалисти с квалификация по следните професии, изискващи правоспособност и/или висше образование?

ОБЩО	2234
Лекар	694
Медицинска сестра	548
Инженер машинен	250
Учител	121
Мотокарист	95
Водач селскостопански машини	73
Библиотекар	73
Инженер електро	60
Инженер строителен	60
Агроном	60
> Други	201

Общо за област Плевен е заявено, че в следващите 12 месеца ще бъдат наети – **2 234** души с квалификация по следните професии, изискващи правоспособност и/или висше образование.

- ✓ Най-голям е броят на заявените: лекари – 694; медицински сестри – 548; инженер машинен – 250.
- ✓ Най-малък е броят на заявените: агроном – 60; инженер строителен – 60; инженер електро – 60.

Сравнено с I-ви етап от проучването през 2020 г. /2 509/ през II-ри етап се наблюдава намаление на търсените специалисти през следващите 12 месеца с квалификации по професии изискващи висше образование – **2 234 души**.

Въпрос: Ще имате ли необходимост от работници без специална квалификация през следващите 12 месеца?

ОБЩО	1450
Работници в преработващата промишленост	713
Работници в добивната промишленост и строителството	364
Работници в транспорта и складирането	73
Работници в селското, горското и рибното стопанство	60
> Други неквалифицирани работници (обща работници, куриери, носачи и др.)	241

Общо за област Плевен е заявено, че в следващите 12 месеца ще бъдат наети – **1 450 души** без специална квалификация. /през 2020 г., I-ви етап на проучването са били 1 275 души/

- ✓ Най-голям е броят на заявените: работници в преработващата промишленост – 713 души;
- ✓ Най-малък е броят на заявените: работници в селското, горското и рибното стопанство – 60 души.

Като цяло се наблюдава увеличение на необходимостта от работници без специална квалификация сравнено с резултатите от I-ви етап от 2020 г.

Въпрос: За заявените потребности от кадри през следващите 12 месеца, моля посочете преобладаващия вид заетост?

База		1242
За заявените по-горе потребности от кадри през следващите 12 месеца, моля посочете преобладаващия вид заетост?	Сезонна заетост (изцяло, 100%)	0,0%
	76 - 99% сезонна заетост	10,7%
	50 - 75% сезонна заетост	5,9%
	Под 50% сезонна заетост	0,0%
	Постоянна заетост (изцяло, 100%)	67,8%
	Краткосрочна (под 6 месеца) заетост	15,6%

Като преобладаваща заетост се отчита – постоянната с **67,8%**.

*Сравнено с 2020 г. I-ви етап от проучването /0,0%/ сега се наблюдава **съществено увеличение при сезонната заетост, а при постоянната заетост леко намаление** – /69,5% през I-ви етап/.*

Въпрос: За заявените потребности срещате ли затруднения при намиране на работна сила?

База		1242
За заявените по-горе потребности срещате ли затруднения при намиране на работна сила?	Да	59,9%
	Не	40,1%

През 2020 г. I-ви етап се отчита, че затруднения срещат 64,7% от анкетираните, като 35,3% са отговорили отрицателно.

Въпрос: За коя от посочените професии смятате, че имате най-големи затруднения в намирането на работна сила?

База		744
За коя от посочените професии смятате, че имате най-големи затруднения в намирането на работна сила?	Търговски представител	9,8%
	Машинен оператор	9,8%
	Лаборант	9,8%
	Работник в растениевъдството	9,8%
	Работник в животновъдството	8,1%
	Финансист	8,1%
	Карвинг-декоратор	8,1%
	Заварчик	1,5%
	Работник в производство на облекло	1,5%
	> Друга	12,8%
	Не е посочено	20,9%

✓ **Най-голям е броят на заявените: търговски представител, машинен оператор, лаборант, работник в растениевъдството – 9,8%.**

През 2020 г. през I-ви етап от проучването, най-големи затруднения при намирането на работна сила са били за: работник в растениевъдството, спедитор – логистик, финансист – 13,7%. Работник в растениевъдството запазва тенденцията за най-трудно намиране на работници.

Въпрос: Моля, отбележете какво влияние може да окаже следваща COVID криза и/или ограничителни мерки върху заявените от Вас потребности от нов персонал?

База		1242
Моля, отбележете какво влияние може да окаже следваща COVID криза и/или ограничителни мерки върху заявените от Вас потребности от нов персонал?	Няма да окаже влияние	47,6%
	Заявеният брой необходими кадри ще се намали с около 75%	0,0%
	Заявеният брой необходими кадри ще се намали с около 50%	10,7%
	Заявеният брой необходими кадри ще се намали с около 25%	10,7%
	Няма да е необходим нов персонал	31,0%

От анкетираните 47,6% заявяват, че кризата не би оказала влияние на дейността им.

Въпрос: Колко работника/служители считате, че ще освободите, съобразно техните образователно-квалификационни характеристики:

ОБЩО	555
Квалифицирани работници	555

Въпрос: В случай на нова вълна COVID-19, смятате ли, че е възможно да НЕ освободите персонал при наличие на финансова подкрепа за:?

База		266
В случай на нова вълна и ограничителни мерки във връзка с COVID-19 кризата, смятате ли, че е възможно да НЕ освободите персонал...	40% от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала	0,0%
	60% от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала	0,0%
	80% от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала	77,4%
	Няма да мога да запазя персонала при каквато и да е финансова подкрепа	0,0%
	Не мога да преценя	22,6%

Преобладаващо е мнението на анкетираните, че не е възможно да не освободят персонал в условията на нова вълна от COVID-19, ако не бъдат подпомогнати 80% от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала.

Въпрос: За заявените потребности от кадри, какъв ще бъде преобладаващият режим на работа?

База		1242
За заявените по-горе потребности от кадри, какъв ще бъде преобладаващият режим на работа?	Пълен работен ден	62,4%
	Пълен работен ден, сменен режим на работа	16,2%
	Непълен работен ден	21,4%
	Работа от разстояние (надомна, дистанционна форма)	0,0%

Въпрос: Очаквате ли след 3-5 години да търсите и наемете на работа специалисти с висше образование?

ОБЩО	2716
Администрация и управление	409
Машинно инженерство	310
Електротехника, електроника и автоматика	210
Архитектура, строителство и геодезия	206
Информатика и компютърни науки	95
Общо инженерство	95
Икономика	82
Комуникационна и компютърна техника	60
> Други	1248

- ✓ Най-голям е броят на заявените специалисти по: други – 1 248, администрация и управление – 409 души и машинно инженерство – 310 души;
- ✓ Най-малък е броят на заявените специалисти по: комуникационна и компютърна техника – 57 души.

През проведеното I-ви етап проучване за 2020 г. с най-голям брой на заявени специалисти са били по: машинно инженерство – 532 души, електротехника, електроника и автоматика – 475 души, и най-малък по хранителни технологии – 57 души.

Като цяло се отчита постоянна тенденция при търсене на специалисти с професия – машинно инженерство.

Въпрос: Считате ли, че след 3-5 години ще имате потребност от специалисти със средно образование в посочените по-долу професионални направления?

ОБЩО	4187
Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи	1344
Растениевъдство и животновъдство	520
Транспортни услуги	437
Строителство	364

Финанси, банково и застрахователно дело	301
Търговия на едро и дребно	219
Здравни грижи	190
Секретарски и административни офис дейности	179
Администрация и управление	95
Компютърни науки	95
Машиностроене, металообработване и металургия	95
Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника	95
Производствени технологии – дървесина, хартия, пластмаси и стъкло	73
Социална работа и консултиране	60
> Други	121

- ✓ *Най-голям* е броят на заявените специалисти по: производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи – 1 344 души;
- ✓ *Най-малък* е броят на заявените специалисти по: социална работа и консултиране – 60 души.

През I-ви етап от проучването за 2020 г. най-голям е бил броят на заявените специалисти по: финанси, банково и застрахователно дело – 627 души, и най-малък по сигурност – 57 души.

- ✓ *Най-голям* е броят на заявените специалисти по: финанси, банково и застрахователно дело – 627 души;
- ✓ *Най-малък* е броят на заявените специалисти по: сигурност – 57 души.

През 2019 г. най-голям е бил броят на заявените специалисти по: търговия на едро и дребно – 470 души, и най-малък по електротехника и енергетика – 20 души.

IV. Изводи и констатации:

- ✓ Анкетата обхваща ключовите въпроси свързани с компетенциите, знанията и уменията на търсените кадри от работодателите. Цялостната събрана информация ще послужи за определяне на по-нататъшните приоритети на областната политика по насърчаване на заетостта и в сферата на образованието и обучението, в съответствие с приоритетите на

областната стратегия за развитие и регионалните, областните и общинските планове за развитие.

- ✓ В процеса на проучването общият брой на реалните анкети за област Плевен са 144, а нормата на отговоряемост е 150,0%, */сравнено с I-ри етап от проучването през 2020 г. се наблюдава увеличение на бройката на анкетираните - тогава са били 92, а нормата на отговоряемост 92,9%/*.
- ✓ Преобладаващо е мнението на анкетираните, че не е възможно да не освободят персонал в условията на нова вълна от COVID-19, ако не бъдат подпомогнати 80% от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала.
- ✓ Отчита се, че най, честите причини за освобождаването на персонал във фирмите е поради нови ограничения или забрани за дейността им.
- ✓ Сравнено с данните получени от I-ви етап от проучването за 2020 г. се наблюдава намаляване на общия брой на лицата които се предвиждат да бъдат назначени на работа през следващите 12 месеца – 2 346 души.
- ✓ Сравнено с I-ви етап от проучването през 2020 г. /2 509/ през II-ри етап се наблюдава намаление на търсените специалисти през следващите 12 месеца с квалификации по професии изискващи висше образование – 2 234 души.
- ✓ Необходимо е да се търси начин за разширяване обхвата на работодателите в региона, за попълване на анкетния формуляр, което ще даде една по-пълна информация на потребностите от работна сила в областта.
- ✓ Необходимо е да се помисли относно финансовата подкрепа на работодателите, свързана с провеждането на обучение на своите служители за повишаване на квалификацията и дуалната форма на обучение от обучаваща институция и наставник, както и минимизиране на затрудненията свързани с разходите за междуселищен транспорт на наетите лица от други населени места.

Настоящият доклад е изпратен в срок до Агенцията по заетостта с копие до ДРСЗ – Ловеч и Областен управител на област Плевен.

Изготвил протокола:/П/.....

Милен Първанов

Главен експерт в дирекция АКРРДС

Областна администрация - Плевен

ПРЕДСЕДАТЕЛ:/П/.....

ТАТЯНА БОЖИНОВА

ЗАМЕСТИК ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ

НА ОБЛАСТ ПЛЕВЕН